

Olje- og energidepartementet
Saksnr: 96/2018 Kontrollstasjon 2019, Stoppregel i Sverige
Akersgata 59
0180 Oslo
Att.: Sverre Sand

Innspill til NVEs underlagsrapport for den tredje kontrollstasjonen under elsertifikatordningen

Kinect Energy Green Services AS (heretter Kinect) viser til høringsutsendelse fra Olje- og energidepartementet datert 18.12.2018 angående NVEs underlagsrapport for den tredje kontrollstasjonen under elsertifikatordningen. Kinect og morselskapet Kinect Energy Group har vært aktive i markedet for elsertifikater siden starten av det svenske markedet i 2003. Vi er i dag en av de største aktørene i det norsk-svenske markedet og forvalter både elsertifikatberettiget og elsertifikatpliktig volum i Norge og Sverige.

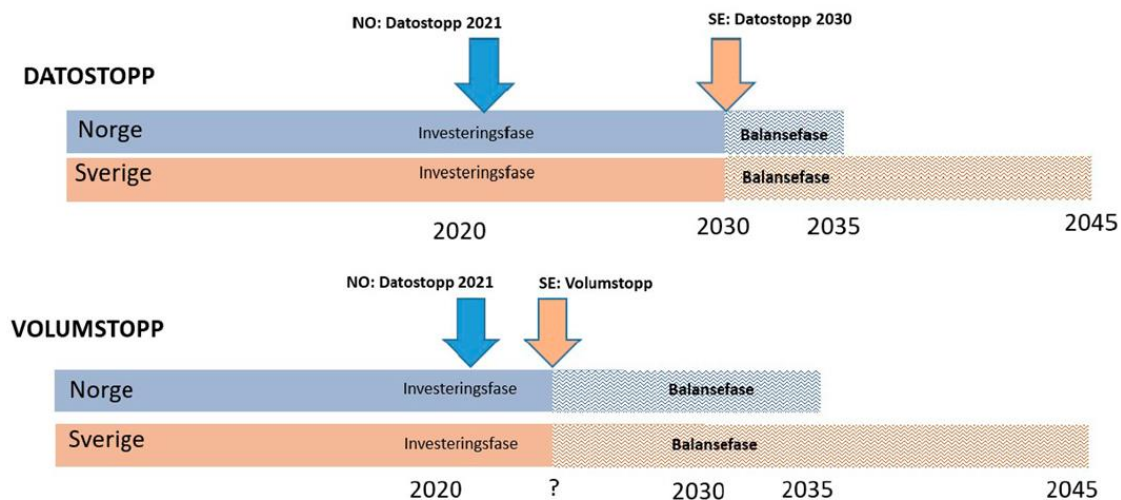
Kinect viser til rapporten nr 96/2018 Kontrollstasjon 2019, stoppregel i Sverige der energimyndighetene skal utrede fem ulike alternativene til innføring av en stoppmekanisme i Sverige.

Datostopp 2030	Volumstopp etter idriftsettelse	Volumstopp med forhåndsgodkjenning fra 2022	Dato etter et visst volum (idriftsatt)	Stopp med avtrappingskvote
Kun anlegg idriftsatt før 31.12.2030 skal ha rett til elsertifikater	Når 46,4 TWh er idriftsatt kan ingen flere anlegg godkjennes	Når 46,4 TWh er forhåndsgodkjent (for byggestart) kan ingen flere anlegg godkjennes	Når 44 TWh av målet er idriftsatt, vil det settes en dato for godkjenningstopp ett år frem i tid.	Godkjente anlegg mellom 44 TWh og påfølgende tre år vil få en avkortet tildelingsperiode avhengig av hvor mange anlegg som er godkjent i perioden.

NVE og Energimyndigheten har anbefalt å innføre en datostopp i Sverige i 2030 basert på tre hovedgrunner. Energimyndighetene hevder at en datostopp gir størst sannsynlighet for at målet nås i 2030 på en kostnadseffektiv måte ved å tillate at investeringsfasen varer frem til målet skal nås. Det blir fremhevet i rapporten at de markedsbaserte prinsippene for prisdannelse på elsertifikater ivaretas til 2030 ettersom myndighetene mener at markedsaktørene styrer om utbyggingen av fornybar energi produksjon stopper i balanse eller om utbyggingen går over målet i elsertifikatordningen. I følge rapporten vil en datostopp i 2030 forhindre at det overinvesteres i elsertifikatmarkedet etter 2030. Det blir også fremhevet at forutsigbarheten av at anlegg i Sverige godkjennes for elsertifikater i Sverige frem til 2030 vil fungere på samme måte som den norske datostoppen i 2021.

Kinect er uenig i energimyndighetens anbefaling og forståelse av markedet ettersom anlegg som er godkjente, og anlegg under bygging, utgjør tilsammen 48,6 TWh. Dette vil si at målet blir nådd allerede innen 2021, og ikke 2030. Elsertifikatsystemet kan dermed sies å ha utspilt sin rolle som virkemiddel for å drive frem utbygginger av ny fornybar kraftproduksjon, fordi investeringsbeslutninger de siste årene ser ut til å være tatt uten forutsetninger om en positiv elsertifikatpris. Ved innføring av en stoppregel i 2030 tillater myndighetene at elsertifikat prisen går mot null, noe som også står beskrevet i rapporten. Problemet vedrørende denne løsningen er at den strider imot det Europeiske Fornybar Direktivet som tydelig beskriver at myndighetene i alle medlemsland i EU skal sikre at støttesystemene for fornybar energi fungerer som de skal, for å opprettholde investorenes tillit. Myndigheter skal ikke gjennomføre endringer som kan undergrave lønnsomheten til prosjekter som allerede er godkjent for støtte. Det nåværende forslaget fra energimyndighetene kan derav være i strid med det Europeiske Fornybar Direktivet og Kinect mener at dette bør utredes grundig før en stoppregel trer i kraft.

Som konsekvens av den tidlige utbyggingen vil det bygges opp et stort overskudd av elsertifikater frem mot 2030, som gir et negativt prispress på elsertifikatene. NVE vurderer at effekten av en stor beholdning vil gi et betydelig negativt prispress på elsertifikater, uavhengig av valg av stoppregel. NVE anbefaler at det ikke innføres en volumstopp i Sverige og på bakgrunn av dette at det heller ikke er behov for å utrede en stabiliseringsmekanisme for elsertifikatprisen i balansefasen. Myndighetene argumenterer med at en datostopp i 2030 gir forutsigbarhet om når balansefasen starter og ifølge rapporten starter balansefasen 1.1.2031 og vedvarer til 31.12.2035 for norske aktører, men balanse fasen ikke avsluttes før i 2045 for svenske aktører. I rapporten blir det argumenter for at innføring av varianter av en volumstopp eller en datostopp som inntreffer før mååret innebærer en kortere investeringsfase, og en tilsvarende forlengelse av balansefasen i elsertifikatsystemet og at energimyndighetene forventer at dette gir en høyere samfunnsøkonomisk kostnad for å få frem ny fornybar kraftproduksjon til 2030, sammenliknet med en datostopp i 2030. Kinect er prinsipielt uenige i at balansefasen starter i 2030 ettersom det er en stor overinvestering i systemet. Kinect mener at balansefasen i elsertifikatmarkedet starter fra 2022 uavhengig av hvilken stoppregel som blir gjeldene. I følge rapporten har lengden på balansefasen betydning for hva det koster å finansiere elsertifikatordningen og jo lenger balansefasen blir, jo høyere blir den forventede samfunnsøkonomiske kostnaden. Kinect mener at elsertifikat ordningen bør forkortes ved at Sverige innfører en stoppregel tilsvarende den i Norge, slik at elsertifikat systemet kan avsluttes i 2037 og siste deklarerer vil skje i mars 2038, åtte år før planlagt. Kinect mener også at det bør bli innført en volumbasert stopp når 696 million elsertifikater er godkjent under systemet for å sikre balanse i markedet. Energimyndigheten har argumentert med i rapporten at en volumbasert stoppregel ikke vil kunne støtte elsertifikat prisen som et resultat av overinvesteringene i markedet. Kinect mener som en konsekvens av dette at kvotekurven mellom 2038 og 2045 bør forskyves frem til perioden mellom 2022 og 2029. Dette vil kunne sikre balanse i markedet og støtte prisene i elsertifikat markedet gjennom perioden slik at støttereimmet ikke motstrider EU's Fornybar Direktiv.

I rapporten fra kontrollstasjon 2017 del 1: «NVEs gjennomgang av elsertifikatordningen. Teknisk justering av kvotekurven, kvotekurven i elsertifikatsystemet, Tidspunkt for godkjenning av anlegg i Sverige og markedsforbedringstiltak» anbefalte NVE og Energimyndigheten å justere kvotekurvene for å nå målet om 28,4 TWh fornybar elproduksjon i 2020. NVE konkluderte med at samlet sett ville medføre at kvotekurven ble justert ned i Norge. I Sverige konkluderte energimyndighetene med at kvotekurven måtte bli justert opp i perioden mellom 2018 og 2020, og ned for perioden mellom 2021 og 2035 i Sverige. Kinect mener at kvotejusteringene i kontrollstasjonen 2017 ikke var tilstrekkelig utredet og at fremtidige justeringer bør utredes grundig ettersom kvotejusteringer, altså etterspørselen etter elsertifikater, har mye å si for fremtidig prisutvikling i elsertifikat markedet.

Oslo, 05.04.2019

Med vennlig hilsen,
Kinect Energy Green Services AS

Tom Cape